NN 91/2019 (27.9.2019.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-IIIA-1058/2018. od 9. travnja 2019.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

1821

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Miroslav Šeparović, predsjednik, te suci Andrej Abramović, Ingrid Antičević Marinović, Mato Arlović, Snježana Bagić, Branko Brkić, Mario Jelušić, Lovorka Kušan, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić, Goran Selanec i Miroslav Šumanović, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenula Ana Bogić iz Jajca, Lupnica b.b., Bosna i Hercegovina, koju zastupa Mato Stjepanović, odvjetnik u Zagrebu, na sjednici održanoj 9. travnja 2019. donio je

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Upravni sud u Zagrebu dužan je donijeti odluku u predmetu koji se vodi pred tim sudom pod brojem UsI-1418/18 u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od šest (6) mjeseci, računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama«.

III. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositeljici ustavne tužbe Ani Bogić iz Jajca, Lupnica b.b., Bosna i Hercegovina određuje se primjerena naknada zbog povrede ustavnog prava iz članka 29. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) u iznosu od 11.400,00 kuna.

IV. Naknada iz točke III. izreke ove odluke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositeljice Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

V. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Na temelju članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), Ana Bogić iz Jajca, Lupnica bb, Bosna i Hercegovina, (u daljnjem tekstu: podnositeljica), koju zastupa Mato Stjepanović, odvjetnik u Zagrebu podnijela je 14. ožujka 2018. ustavnu tužbu zbog duljine upravnog postupka i upravnog spora vođenih radi priznanja na obiteljsku mirovinu, smatrajući da joj je povrijeđeno ustavno pravo na donošenje odluke u razumnom roku, zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.).

Podnositeljica predlaže da Ustavni sud usvoji ustavnu tužbu, naloži nadležnom tijelu donošenje odluke u što kraćem roku te da joj odredi primjerenu naknadu.

2. Za potrebe ustavnosudskog postupka pribavljen je spis HZMO-a Zagreb broj: 463082 i spis Upravnog suda broj: UsI-57/14.

II. PREGLED RADNJI U POSTUPKU

3. Podnositeljica je podnijela Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, Područni ured Koprivnica (u daljnjem tekstu: HZMO Koprivnica) zahtjev za priznanje prava na obiteljsku mirovinu iza svog pokojnog (bivšeg) supruga Ive Bogića. HZMO Koprivnica zaprimio je 8. studenog 2012. od podnositeljice zatražene dokaze koji potvrđuju činjenicu ostvarivanja prava na uzdržavanje (presuda Osnovnog suda u Jajcu broj: P-27/97 od 26. veljače 1998., rješenje o izvršenju Osnovnog suda u Jajcu broj: I. 1/98 od 16. travnja 1998. i rješenje Županijskog suda Travnik broj: Gž-189/98 od 24. rujna 1998).

3.1. Rješenjem HZMO-a Koprivnica klasa: UP/I 140-03/12-03/OB: 08030817778, ur. broj: 341-08-06/2-12-012253 od 22. studenoga 2012., njezin zahtjev je odbijen. Protiv navedenog rješenja 13. prosinca 2012. podnijela je žalbu Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, Središnjoj službi Zagreb (u daljnjem tekstu: HZMO Zagreb).

3.2. Rješenjem HZMO-a Zagreb klasa: 140-03/12-03/OB, ur.broj: 341-99-06/2-12-13657, broj spisa: 463082 od 30. listopada 2013. odbijena je žalba podnositeljice kao neosnovana.

Podnositeljica je 17. prosinca 2013. podnijela tužbu Upravnom sudu u Zagrebu (u daljnjem tekstu: Upravni sud) kojom je tražila poništenje rješenja HZMO-a Zagreb od 30. listopada 2013. i rješenja HZMO-a Koprivnica od 22. studenoga 2012.

3.3. Presudom Upravnog suda broj: UsI-57/14-11 od 2. studenoga 2015. odbijen je tužbeni zahtjev za poništenjem rješenja HZMO-a Zagreb od 30. listopada 2013.

Protiv navedene presude Upravnog suda podnositeljica je 26. studenoga 2015. podnijela žalbu Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske.

3.4. Presudom Visokog upravnog suda od 28. travnja 2016. prihvaćena je žalba podnositeljice i poništena je presuda Upravnog suda od 2. studenoga 2015.; usvojen je tužbeni zahtjev podnositeljice i poništeno rješenje HZMO-a Zagreb od 30. listopada 2013. te je predmet vraćen HZMO-u Zagreb na ponovni postupak, iz razloga što je odlučeno o pravu podnositeljice formalistički, bez prethodnog utvrđenja bitnih činjenica na kojima bi se mogla pravilno i zakonito temeljiti odluka o pravu podnositeljice.

4. Rješenjem HZMO-a Zagreb klasa: 140-03/16-03/08030817778, ur. broj: 341-99-06/2-16-007507, broj spisa: 463082 od 26. listopada 2016. uvažena je žalba podnositeljice te je poništeno rješenje HZMO-a Koprivnica od 22. studenoga 2012. i predmet vraćen HZMO-u Koprivnica na ponovni postupak.

5. Podneskom od 6. svibnja 2017. podnositeljica je dostavila uvjerenje o prebivalištu te pozvala HZMO Koprivnica na donošenje rješenja.

5.1. Podnositeljica je 23. rujna 2017. podnijela žalbu na temelju članka 101. stavka 3. Zakona o općem upravnom postupku (»Narodne novine« broj 47/09.; u daljnjem tekstu: ZUP) kojom je ponovno pozvala HZMO Koprivnica da postupi po presudi Visokog upravnog suda i donese rješenje.

5.2. HZMO-a Koprivnica je dopisom od 3. listopada 2017. obavijestio punomoćnika podnositeljice da je od nadležnog bosanskohercegovačkog nositelja u Travniku zatražio pravnu i administrativnu pomoć u prikupljanju dokumentacije potrebne za rješavanje zahtjeva podnositeljice, kao i obavijest/presudu/rješenje bosanskohercegovačkog suda o tome do kada je pokojni Ivo Bogić bio u obvezi uzdržavanja podnositeljice te je naveo da je slao požurnice tom tijelu 15. prosinca 2016., 1. lipnja 2017., 19. rujna 2017. i 3. listopada 2017.

HZMO Koprivnica zaprimio je 12. listopada 2017. zatraženu dokumentaciju.

5.3. HZMO Koprivnica uputio je Sektoru za provedbu uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, Odjelu za žalbe i upravne sporove upit za pravnu pomoć u predmetu podnositeljice (u daljnjem tekstu: Sektor za provedbu uredbi EU).

HZMO Koprivnica zaprimio je 6. prosinca 2017. dopis od Sektora za provedbu uredbi EU, kojim je dano mišljenje da nisu ispunjeni uvjeti za priznanje prava na obiteljsku mirovinu pa da stoga, »u izvršenju rješenja HZMO-a Zagreb od 26. listopada 2016., žalbu podnositeljice treba odbiti«. U prilogu su dostavili zapisnik kolegija Odjela za žalbe i upravne sporove od 30. studenog 2017.

6. Rješenjem HZMO-a Koprivnica klasa: 140-03/17-03/08030817778, ur. broj: 341-08-06/2-17-015566, OIB: 85576473486, broj spisa: 68864 od 6. prosinca 2017. odbijen je zahtjev podnositeljice za priznanje prava na obiteljsku mirovinu. Navedeno rješenje doneseno je u izvršenju rješenja HZMO-a Zagreb od 26. listopada 2016.

Protiv rješenja od 6. prosinca 2017. podnositeljica je 20. prosinca 2017. podnijela žalbu.

7. Rješenjem HZMO-a Zagreb klasa: 140-03/18-03/08030817778, ur. broj: 341-99-06/2-18-000080, broj: 463082 od 12. travnja 2018. odbijena je žalba podnositeljice protiv rješenja HZMO-a Koprivnica od 6. prosinca 2017.

Rješenjem HZMO-a Zagreb klasa: 140-03/18-03/08030817778, ur. broj: 341-99-06/2-18-003016, broj spisa: 463082 od 23. travnja 2018., ispravljeno je rješenje HZMO-a Zagreb broj: 463082 od 12. travnja 2018.

8. Podnositeljica je 14. svibnja 2018. podnijela tužbu i pokrenula upravni spor pred Upravnim sudom u Zagrebu protiv rješenja HZMO-a Zagreb od 12. travnja 2018. Postupak nije okončan i vodi se pod brojem UsI-1418/18.

9. Ustavnu tužbu podnositeljica je podnijela 14. ožujka 2018.

III. MJERODAVNO PRAVO

10. U rješenju broj: U-IIIVs-3669/2006 i dr. od 2. ožujka 2010. (»Narodne novine« broj 34/10.) Ustavni sud opisao je razvoj pravne zaštite ustavnog prava na suđenje u razumnom roku od trenutka njegovog uvođenja u hrvatski pravni sustav, stupanjem na snagu Promjene Ustava Republike Hrvatske 9. studenoga 2000. (»Narodne novine« broj 113/00.), do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 153/09.).